

OBSAH

ÚVOD

Proč právě Hérakleitos	9
Pomluvy: temný, vzteklý a plačtivý	11
K metodě tohoto výkladu	11
Návod k použití	13

HÉRAKLEITOS — OSOBA, ŽIVOT A DÍLO

Povaha doxografie	14
Životopis u Díogena Laertia	16
Odstoupivší král	17
Vědoucí nevědění podivného mladíka	18
V azylu Artemísia	20
Spis jako dar Artemidě	22
Stará podání o spisu	23
Epigramy na Hérakleita	25
Anekdoty o nemoci a smrti	26
Efesos	28
Představa	29

PŘED HÉRAKLEITEM

Starší autoři relevantní pro pochopení Hérakleita	31
Linie myslitelů před Aristotelem	37
Hypotéza Díogena Laertia	38
Synopse nejvýznamnějších myšlenek předplatoniků	39
Rozdíly italské a iónské větve	41
Hérakleitovo místo v řecké filosofii před jejím vznikem	41
Anaximandros a Hérakleitos	42
Oheň	45
Hippasos — pýthagorejská mezihra?	45

HÉRAKLEITŮV SPIS — ZACHOVÁNÍ, POVAHA, ŽÁNŘ

Zachované zlomky textu	48
Souvislý text, nebo jednotlivé aforismy?	51

Peri fyseós? - - - - -	51
Archaická protověda, nebo fyziologie? - - - - -	53
Filosofie, nebo mýtus? - - - - -	55

VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY HÉRAKLEITOVY ŘEČI

Próza bez novotvarů - - - - -	58
Slovesné tvary v roli základních výrazů - - - - -	59
Chiasmus - - - - -	60
„Nadpis“ nad chiasmem - - - - -	61
Příslib definice - - - - -	62
Souřadně vyslovené opaky - - - - -	62
Ambivalentní vazba středního členu věty nebo výroku - - - - -	63
Potrojná struktura výroku - - - - -	65
Tři slovesa ve výroku - - - - -	65
Dvě slovesa ve výroku - - - - -	65
Totéž sloveso na začátku a konci výroku - - - - -	66
Aliterace a spodobnění - - - - -	66
Etymologie a podoby slov - - - - -	67
Relační výroky, lidské (a jiné) hledisko - - - - -	67
Jiná přirovnání - - - - -	68
Protiklad singuláru a plurálu - - - - -	68
Pejorativní význam samotného plurálu - - - - -	69
Kritika někoho jmenovaného - - - - -	69
Citace staršího autora - - - - -	69
Citace nebo využití úsloví a anekdoty - - - - -	70
Sapienciální řeč - - - - -	70
Gnómický aorist - - - - -	70
Paradox, konflikt s obvyklým míněním - - - - -	71
Náboženské výrazy, tituly a atributy - - - - -	71
Výroky o koloběhu živlů nebo duše - - - - -	72
Příslib diairese? - - - - -	73
„Negativní logika“ - - - - -	73
Otázka - - - - -	73
Vyslovení nároku - - - - -	74
Podmínkový výraz - - - - -	74

VLASTNOSTI ŽÁNRU HÉRAKLEITOVY ŘEČI

Užívaná slova, „výrazy“ a jejich precizace - - - - -	75
Hnízdování výroků a postupování těchto skupin - - - - -	76
Precizace výrazů - - - - -	78
Nelinearizovaný text - - - - -	78
Dobrodružství zkušenosti a myšlení - - - - -	79
Nadřazenost mluvčího a nadřazenost řeči nad naslouchajícím - - - - -	80
Héракleitova <i>Řeč</i> a intence filosofie - - - - -	80
Ukazující řeč - - - - -	83

PŘEDBĚŽNÝ NÁČRT VÝZNAMOVÝCH POLÍ

Řeč a smysly	85
Řeč a lidská orientace	86
Řeč — <i>logos</i>	88
Řeč a Osud	89
Protiklady	91
Probuzení, smrt a život, dospělost	94
Běžní lidé (Hérakleitova politická filosofie)	95
Plápolání ohně, cykly světa a božská hra	96
Duše	98
Astrologie	99

VÝKLAD ZLOMKŮ HÉRAKLEITOVY ŘEČI

Výkladové pořadí přímých zlomků a jejich stručný obsah	104
--	-----

B 1	109	B 29	294	B 57	308	B 85	191	B 114	136
B 2	113	B 30	202	B 58	291	B 86	149	B 115	172
B 3	337	B 31	210	B 59	218	B 87	121	B 116	131
B 3a	340	B 32	241	B 60	216	B 88	159	B 117	194
B 4	288	B 33	297	B 61	285	B 89	200	B 118	193
B 5	321	B 34	119	B 62	162	B 90	220	B 119	169
B 6	334	B 35	276	B 63	166	B 91	186	B 120	331
B 7	165	B 36	177	B 64	213	B 92	235	B 121	302
B 8	261	B 37	288	B 65	222	B 93	232	B 122	262
B 9	280	B 38	352	B 66	215	B 94	345	B 123	269
B 10	258	B 39	296	B 67	252	B 95	274	B 124	256
B 11	328	B 40	310	B 67a	175	B 96	146	B 125	257
B 12	182	B 41	243	B 68	325	B 97	300	B 125a	303
B 13	286	B 42	307	B 69	326	B 98	164	B 126	224
B 14	314	B 43	300	B 70	303	B 99	346	B 126a	347
B 15	319	B 44	299	B 71	196	B 100	341	B 126b	228
B 16	329	B 45	170	B 72	117	B 101	123	B 127	327
B 17	116	B 46	304	B 73	198	B 101a	274	B 128	324
B 18	149	B 47	314	B 74	197	B 102	282	B 129	312
B 19	120	B 48	271	B 75	199	B 103	135	B 130	307
B 20	151	B 49	297	B 76	225	B 104	292	B 131	304
B 21	154	B 49a	190	B 77	179	B 105	351	B 132	145
B 22	279	B 50	126	B 78	246	B 106	309	B 133	301
B 23	284	B 51	263	B 79	248	B 107	272	B 134	275
B 24	144	B 52	237	B 80	138	B 108	122	B 135	314
B 25	143	B 53	141	B 81	313	B 110	289	B 136	142
B 26	157	B 54	267	B 82	251	B 111	290	B 137	231
B 27	147	B 55	273	B 83	251	B 112	132	B 138	196
B 28	305	B 56	306	B 84	173	B 113	134	B 139	347

INTERPRETI HÉRAKLEITA, OZVĚNY A ANALOGIE

Hippokratovský korpus	353
Skythinos	354
Héракleitovci a Kratylos	355
Platón	356
Stoici	357
Filón a Kléméns Alexandrijský	358
Plútarchos	359
Díogenés Laertios	359
Analogické obrazy — Řecko, gnóse a Východ	360

VŽDY PLATNÁ ŘEČ

Dobová záležitost konce archaické epochy, nebo výstřednost?	362
Zakotvenost v náboženství, nebo anarchie?	363
Héракleitovská teologie	365
Osud, nebo svoboda?	366
Soukromý dovětek	368

ZLOMKY HÉRAKLEITOVY ŘEČI / zlomky B

Používané značky	370
Bilingva s kritickým aparátem v pořadí Diels–Kranz	371

DOXOGRAFIE K HÉRAKLEITOVÍ / zlomky A

Bilingva v pořadí Diels–Kranz	437
Héракleitův život, jeho názory a spis	437
Héракleitova nauka — oheň, protiklady, pohyb	450
Héракleitova nauka — poznávání	456
Héракleitova nauka — božství	457
Héракleitova nauka — svět, proměny	458
Héракleitova nauka — astronomie	461
Héракleitova nauka — duše, vnímání	466
Héракleitova nauka — lidé	470
Další doxografie k Héракleitovi z testimonií o Hippasovi	473

NEJSTARŠÍ DOKLADY HÉRAKLEITOVA VLIVU / zlomky C

Bilingva v pořadí Diels–Kranz	475
-------------------------------	-----

<i>Schéma koloběhu přirozeností ve světě</i>	493
<i>Zkratky, transkripce</i>	494
<i>Autoři a spisy uchováající Héракleita</i>	495
<i>Použité překlady a práce</i>	500
<i>Výběrová bibliografie</i>	502
<i>Rejstřík výrazů a jmen v Héракleitových zlomcích</i>	510
<i>Rejstřík výkladů nepřímých zlomků</i>	522

